

Folia Juridica Wratislaviensis

Vol. 3, No. 1/2014

Współczesne problemy prawa Unii Europejskiej

Prace Naukowe
Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/53959>

Folia Iuridica Wratislaviensis

pod ogólną redakcją Leonarda Górnickiego

Vol. 3, No. 1

Współczesne problemy prawa Unii Europejskiej

pod redakcją Dagmary Kornobis-Romanowskiej

Wrocław 2014

Kolegium Redakcyjne

dr hab. prof. nadzw. UWr Leonard Górnicki – przewodniczący

mgr Bożena Górna – członek

dr Julian Jezioro – członek

mgr Aleksandra Dorywała – sekretarz

Redaktorzy tematyczni

Prawo publiczne: *dr Ryszard Balicki, dr Dagmara Gruszecka, dr Rajmund Kokot*

Prawo prywatne: *dr Krzysztof Zagrobelny*

Historia oraz teoria i filozofia prawa: *dr hab. prof. UWr Rafał Wojciechowski, dr Przemysław Kaczmarek*

Redaktor statystyczny

dr Ewa Mika

Redaktor językowy

mgr Aleksandra Dorywała

Rada Naukowa

dr. h. c. prof. JUDr. Peter Blaho, CSc.

Facultas Iuridica, Universitas Tynaviensis

dr hab. prof. nadzw. UWr Mariusz Jabłoński

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski

dr hab. prof. UWr Lidia Klat-Werteleka

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski

dr hab. prof. nadzw. UWr Artur Kozłowski

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski

prof. dr hab. Witold Kwaśnicki

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski

dr hab. prof. nadzw. UWr Elwira Marszałkowska-Krześ

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski

prof. dr hab. Piotr Machnikowski

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski

prof. Hendryk Malewski

Socialinių mokslų fakulteto, Viešojo administravimo katedra, Šiaulių Universiteto

dr hab. prof. nadzw. UWr Miroslaw Sadowski

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski

prof. dr hab. Zofia Sienkiewicz

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski

© Copyright by Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Korekta (język polski): *Aleksandra Dorywała*,

Korekta summary: *Bartłomiej Madejski*

Projekt i wykonanie okładki: *Marta Pawlak*

Skład i opracowanie techniczne: *Aleksandra Kumaszka, Tomasz Kalota eBooki.com.pl*

Wydawca

E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

ISSN 2299-8322

Wersją pierwotną (referencyjną) czasopisma jest wydanie elektroniczne

Spis treści

SŁOWO WSTĘPNE	9
Aleksandra Cecylia Statkiewicz	
ZASADA WZAJEMNEGO ZAUFANIA PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UNII EUROPEJSKIEJ JAKO PODSTAWA BUDOWANIA EUROPEJSKIEJ PRZESTRZENI KARNEJ	
Wstęp	11
1. Realizacja postulatu Europejskiej Przestrzeni Karnej	13
1.1. Trudności w integracji obszaru współpracy w sprawach karnych	13
1.2. Pojęcie i podstawa prawna	15
1.3. Kształtowanie EPK – ewolucja prawa pierwotnego	16
1.4. EPK w aktach prawa pochodnego	26
1.5. Wpływ orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości na rozwój EPK.....	30
1.6. Ocena dotychczasowych osiągnięć w kształtowaniu EPK.....	33
2. Zasada wzajemnego zaufania – wymiar prawny	35
2.1. Pojęcie wzajemnego zaufania.....	35
2.2. Zastosowanie zasady wzajemnego zaufania	38
2.3. Zasada wzajemnego zaufania w orzecznictwie TS w sprawach karnych	40
2.4. Normatywny charakter zasady	45
2.5. Skutki naruszenia wzajemnego zaufania przez państwo członkowskie.....	47
2.6. Granice zasady wzajemnego zaufania.....	48
2.7. Podsumowanie – zasada wzajemnego zaufania a efektywność EPK.....	52
3. Zasada wzajemnego zaufania – wymiar funkcjonalny	52
3.1. Zaufanie u podstaw idei stworzenia EPK – wpływ Rady Europy.....	52
3.2. Zasada wzajemnego zaufania a zasada wzajemnego uznawania	58
3.3. Zasada wzajemnego zaufania a harmonizacja.....	67
3.4. Pozalegislacyjne środki budujące wzajemne zaufanie	68
3.5. Podsumowanie – rosnące zaufanie a przyszłość EPK.....	74
Zakończenie	75

Kamila Mizera

DEFICYT DEMOKRATYCZNY W UNII EUROPEJSKIEJ

Wprowadzenie	87
1. Koncepcja demokracji w integracji europejskiej	88
1.1. Pojęcie i cechy demokracji w kontekście Unii Europejskiej.....	88
1.2. Pojęcie i cechy deficytu demokratycznego.....	95
1.3. Model rządzenia w Unii Europejskiej a deficyt demokracji	99
2. Koncepcje dotyczące legitymizacji władzy w Unii Europejskiej	104
2.1. Pojęcie legitymizacji władzy	104
2.2. Sposoby legitymizacji władzy w Unii Europejskiej.....	107
3. Legitymizacja demokratyczna wyrażona w traktatowych zasadach	109
3.1. Zasada obywatelstwa Unii Europejskiej	111
3.2. Zasada otwartości	114
3.3. Zasada proporcjonalności.....	116
3.4. Zasada legalizmu	118
3.5. Zasada równowagi instytucjonalnej	119
4. Parlamenty narodowe jako strażnik realizacji zasady pomocniczości	122
4.1. Historia oraz rola parlamentów narodowych w Unii Europejskiej	122
4.2. Zasada pomocniczości.....	125
Wnioski	129

Dariusz Barwaśny

**ZASADY ŚWIADCZENIA USŁUG W ZAKRESIE GIER HAZARDOWYCH W PRAWIE
UNII EUROPEJSKIEJ**

1. Zagadnienia wstępne	139
1.1. Znaczenie zjawiska hazardu i pojęcie gier hazardowych.....	139
1.2. Gry hazardowe w przepisach prawa pierwotnego i wtórnego.....	143
1.3. Zastosowanie przepisów wyłączających swobody.....	144

2. Przesłanki wyłączenia stosowania przepisów dotyczących swobody przepływu usług przez powołanie nadrzędnego względu interesu ogólnego.	146
2.1. Niedyskryminacyjny charakter środka krajowego	146
2.2. Powołanie nadrzędnego względu interesu ogólnego.....	148
2.3. Proporcjonalność ograniczeń.....	153
2.3.1. Proporcjonalność systemu ograniczeń	155
2.3.2. Proporcjonalność przepisów prawa karnego i ograniczeń dotyczących formy prawnej	158
2.3.3. Problem wzajemnej uznawalności	159
2.4. Spójność polityki krajowej	163
2.4.1. Spójność prawna	163
2.4.2. Spójność faktyczna.....	165
3. Specyfika spraw dotyczących gier hazardowych w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej	169
3.1. Margines uznania.....	169
3.2. Kontrowersje dotyczące problematyki dowodowej	173
Zakończenie	178

Małgorzata Maria Sydor

JEDNOLITY SYSTEM OCHRONY PATENTOWEJ

Wstęp	185
1. Utworzenie jednolitego systemu ochrony patentowej	186
1.1. Geneza jednolitego systemu ochrony patentowej	186
1.2. Podstawa prawna ustanowienia systemu jednolitej ochrony patentowej	193
1.3. Zarzuty Hiszpanii i Włoch przeciwko utworzeniu jednolitego systemu ochrony patentowej za pomocą mechanizmu wzmocnionej współpracy	195
1.4. Podsumowanie.....	200
2. Patent europejski o jednolitym skutku	200
2.1. Charakterystyka jednolitego patentu	200
2.2. Następstwa udzielenia patentu europejskiego o jednolitym skutku	206
2.3. System językowy patentu europejskiego o jednolitym skutku.....	209
2.4. Podsumowanie.....	212

3. Jednolity Sąd Patentowy	214
3.1. Status prawny Jednolitego Sądu Patentowego	214
3.2. Struktura i właściwość Jednolitego Sądu Patentowego.....	218
3.3. Postępowanie przed Jednolitym Sądem Patentowym	221
3.4. Podsumowanie.....	224

Krzysztof Jankowski

SWOBODY TRAKTATOWE A PODATKI BEZPOŚREDNIE OD ZYSKÓW PRZEDSIĘBIORSTW W PRAWIE UNII EUROPEJSKIEJ. HARMONIZACJA NEGATYWNA

Wstęp	231
1. Podatki	232
1.1. Pojęcie i istota podatku.....	232
1.2. Podatki bezpośrednie.....	236
2. Przedsiębiorstwa i ich zyski	238
2.1. Pojęcie przedsiębiorstwa w kontekście unijnego prawa podatków bezpośrednich.....	238
2.2. Zysk – przedmiot opodatkowania	242
3. Swobody traktatowe – zarys charakteru prawnego	243
3.1. Uwagi wstępne	243
3.2. Ogólny zakres podmiotowy i przedmiotowy swobód.....	246
3.3. Treść swobód traktatowych; zakaz ograniczeń a zakaz dyskryminacji.....	248
4. Harmonizacja negatywna prawa podatkowego w odniesieniu do zysków przedsiębiorstw	253
4.1. Relacja prawa unijnego do krajowego prawa podatków bezpośrednich.....	253
4.2. Charakterystyka harmonizacji negatywnej.....	261
5. Zakres zastosowania swobód traktatowych – wyjątki uzasadniające naruszenie prawa unijnego	264
Zakończenie	270

Słowo wstępne

Z wielką przyjemnością oddajemy do rąk Czytelników drugie wydanie tematyczne czasopisma „Folia Iuridica Wratislaviensis”, poświęcone wybranym, aktualnym problemom prawa Unii Europejskiej. Podobnie jak w pierwszym numerze tematycznym publikowane opracowania powstały na kanwie prac magisterskich w ramach seminarium dyplomowego w Katedrze Prawa Międzynarodowego i Europejskiego na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 2011/2012 i 2012/2013. Wszystkie prace zostały bardzo wysoko ocenione i docenione przez Recenzentów, zarówno w procedurze dyplomowej, jak i na potrzeby publikacji.

Zebrane opracowania łączy ogólna problematyka badawcza z zakresu prawa UE, ale tematy podejmowane przez poszczególnych Autorów cechuje różnorodność i wyspecjalizowanie. Świadczy to niewątpliwie nie tylko o szerokich zainteresowaniach studentów WPAiE UW, ale też o umiejętności stawiania pytań i dociekliwości w poszukiwaniu rozwiązań i odpowiedzi na pytania dotyczące aktualnych problemów prawnych. Wyrazem tych poszukiwań są badania nad kwestiami o charakterze fundamentalnym dla współpracy państw członkowskich w UE, tj. zasadą wzajemnego zaufania jako podstawą budowania Europejskiej przestrzeni karnej (**Aleksandra Statkiewicz**) czy problematyką deficytu demokratycznego w Unii Europejskiej (**Kamila Mizera**). Autorzy podejmują także rozważania nad zagadnieniami z zakresu wspólnego rynku, do których należą zasady świadczenia usług w zakresie gier hazardowych w prawie UE (**Dariusz Barwański**), patent europejski o jednolitym skutku i jednolity system sądowego rozstrzygnięcia sporów (**Malgorzata Sydor**) czy swobody traktatowej a podatki bezpośrednie od zysków przedsiębiorstw w prawie UE – harmonizacja negatywna (**Krzysztof Janowski**). Pracując w tak zróżnicowanych obszarach, wszyscy Autorzy zdołali wykazać, że doskonale potrafią mierzyć się z wyzwaniem badawczym oraz że posiadają solidny i już ukształtowany warsztat naukowy. Opinię tę dodatkowo potwierdzają nagrody przyznane Aleksandrze Statkiewicz – w konkursie WPAiE UW oraz w konkursie MSZ za najlepszą pracę magisterską w 2013 r.

Pozostaje wyrazić nadzieję, że przedstawiona publikacja spotka się z zainteresowaniem studentów, doktorantów, młodych pracowników naukowych i że stanowić będzie nie tylko ciekawą lekturę, ale także źródło inspiracji i zachęty dla adeptów prawa do wyboru ścieżki pracy naukowej w przyszłej karierze zawodowej.

Dagmara Kornobis-Romanowska
Redaktor naukowy
Promotor prac magisterskich

